

Nro. 11.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Augustusnak 600-ik napján
1802-ik esztendőben.*

B é t s.

Itten ismét két szerentsétlenség történt, e' folvó hétben. Az el múlt kedden dél előtt egy ide való Tarátsbéli Úrnak 18 esztendős szép fia, ki menvén magánosan a' Práterbe magát agyon lötte. — Az előtt való hétfőn egy ide való kertész telefével, 's szép hajadon leányával egy tsónakba ülven, a' Weisz - Gärber nevezetű külfő városból, a' Práter mellett lévő házához a' Dona vizén által akart menni, de midőn a' viz partjához által értek volna, egy ott álló kalmár portékával telyes nagy hajóba tsónakjok orra becé ütődött, s azon szempillantatban kedves hajadonleányok,

a' ki a' tsonakban le nem ült, hanem fenn állott,
abból a' vízbe ki bukott, 's belé holt.

Német Ország.

Azoknak a' szerzetes ferfiaknak és Apatzák-
nak, a' kik a' Rénus bal partján klastromaikból
ki küldettek, de a' Fr. Kormányszéktől penziót
nyertek 3000 rre, azoknak pedig, a' kik nem oda
való születésűek lévén, a' Rénus jobb partjára
honnyaikba vissza jönni kéntelenitettek, 800 főre
tételik a' száma. Ezeknek fel segellések végett
a' múlt hólnapnak 25-ikén meg holt Moguntziai
Vál. Fejedelemnek *Fridrik Károlynak* parantso-
latjából mindazokra a' birtokokra, a' mellyek a'
Rénus bal partján el töröltetett klastromokhoz
tartoztak, sequestrum tételődött, és azoknak jö-
vedelme a' Rebuson által jött szegény szerzete-
sek számokra rendeltetett. — E' dolgot a' múlt
Juliusi Moguntziai és Frankfurti közönséges le-
velek hirdetik.

Ezeknél nevezetesebb történet az, a' mit a'
Rénus mellyeki 27-ik Juliusi magános levelek-
ből olvassunk, hogy tudnillik *B. Albini* a' meg
holt Moguntziai Vál. Fejedelemnek első minis-
tere, urának halála után mingyárt bé záratta *A-*
schaffenburgnak kapuit, a' meg holt Vál. Fejede-
lemnek Coadjutorjához, *B. Dahlberg Károly Tó-*
dorhoz kurirt küldött, és ennek, mint a' meg holt
Érsek törvényes successorának hivatására és enge-
delmességre, a' Moguntziai katonaságot, az ud-
vari tiszteket, nem bü önben az Aschaffenburgi
polgárfágot hittel kö szerte, ezen felül pedig,
minden városi és falusi E' őjárokhoz ministerialis
leveleket küldvén azok halálat nékiek tudtokra
adta, 's őket is az új Vál. Fejedelemnek tartozó
engedelmességre, 's hivatalyaiknak további híven
való folytatására intette és serkengette.

Manheimből, Julius 17-ik napján. A' Ba-

váriai Vál. Fejedelemnek potolás fejébe adatott Német tartományokat, városokat, és helységeket a' Peterburgi Császári udvar garantírozta, az az, azoknak tsendes birtokában leendő megmaradásáért jót állott. Ide tartoznak az Augspurgi Püspökség Svéviában, a' Freydingeni Püspökség, és a' Passaui Püspökségnek egy része Baviariában; a' Bambergi és Würzburgi Püspökségek Frankoniában; az Yrsei, Urspergi, Weiterhauseni, Roggenburgi, Keyfersheimi, Elchingeni, Soeflingei, Wengeni, és Otobeureni gazdag Apátuságok Svéviában és Baviariában; Ulm, Nördlingen, Boffingen, Kaufbeuren, Rothenburg, Windshaim, Weisenburg, Schweinfurth, és Dünkelsbühl szabad Imperialis városok. — Mindezeknek nagysága 312 négyszegű mértföldre, nép száma 900,000 lélekre, éltendei jövedelme 5 millió 27000 forintra téreik.

A' Ménius folyóvize mellől Jul. 17:ikén. — E' folyó hónapnak 8:ikén, a' Baviáriai Vál. Fejedelem egy kurirt küldött a' Bambergi és Würzburgi herczeg Püspökökhöz, illy foglalatu tudósítással, hogy ő Vál. Fejedelemsége azon Püspökségeket maga hadi népe által el foglaltattya Erre olly választ adott a' nevezett két herczeg Püspök, hogy az illyetén változásokról való jelentést, a' Német Birodalom Constitutiója szerint, a' Császáron, és a' Birodalmon kívül, senkitül másról el nem fogadhattyak, következésképen hogy meg nem engedhetik, hogy az ő eddig törvényessen bírt papi örökségeikbe mások ühessenek be.

A' Lech folyóvize mellől Jul. 18:ikén. A' Baviáriai Vál. Fejedelem, a' Treviri Ersei Vál. Fejedelemnek, Saxoniai Kir. herczeg Kelemen Vencelnek, a' ki most Oberndorffban, az Augspurgi Püspökségnek déli részében lakik, egy tulajdon kezevel írt levelet küldvén, arról tudósította, hogy azon Püspökségek egy részét el foglaltattya; hanem hogy

ezen változásból származandó szomorúságá, tehetsége szerént enyhíteni kívánja. Illyen épen a' Baváriai Vál. Fejedelemeinek birtokai ennékutánna a' Lech folyóvizén túl is ki terjedne. — Mihelyt ez a' hatalmas Fejedelem a' nékie rendelt tartományoknak és városoknak tsendes birtokában leszen, a' mint a' 15-ik Juliusi Monachiumi levelek beszélik, azonnal nagy változást fog azokban tenni, tudniillik elsöben is bizonyos osztályokra osztja azokat, azután a' klastromokat el törli, és a' Sz. Pápa jóvá hagyásával annyi Püspököket helyezett azokba, a' mennyit az egyházi dolgoknak helyes kormányozása kívánni fog.

Utollyára a' Monachiumi levelek azt is jelentik, hogy Regenspurg városa maga valótlágában ennékutánna is meg hagyattatik, és hogy valamint eddig, úgy ezután is ott fog az Imperialis Diéta tartatódni.

Frankfurtból. Julius 26-ikán. A' Mühlhausen, Nordhausen, Goszlári Sz. Imperialis városokbéli, úgy szinte, az eddig Moguntziai Vál. Fejedelemséghez tartozott Erfurti Előjárók hivatalbéli tudósítást vettek a' Berlini Kir. udvartól az éránt, hogy a' jövő Augustus 2-ik napján a' Prussziai Kir. seregek hozzájuk bé fognak marsirozni.

Berlinből Juli. 19-dikán. A' mi Fels. Királynénk egy igen szép, deli, és betses 16 szerzőmokkal fel ékesített paripát küldött a' Felséges Orosz Császárnak ajándékba. — A' Nassau-Orániai örökös herczeg Asszony, a' mi Fels. Királynunknak kedves hugja *Friiderika Louisa*, kedves gyermekeivel egyetemben Oraniensteinba utazott olly véggel, hogy a' Julius 12-ikén Londonból ki indult, és oda várandó Orániai fejedelem asszonyt, hozzá illendöképen fogadhatta. — Azok a' Prussziai hadi seregek, a' mellyek a' Királynak esett Német tartományoknak el foglalásokra ki voltak rendeltetve, hólnap ok vetette-

nül a marsiroznak. Mi Kléviának által adása által 44 négyszögű mértföldet veszítettünk el, hanem a' helyett 203 négyszögű mértföldet nyertünk. — A' Hildesheimi, Müntseri, és Paderborni Püspökségeknek, és az Elleni, Werdeni és Elteni Abbatzának el nyérése által, a' Királynak Westfáliai tartományai szorossat a egyesítettek egymással. A' Hildesheimi Püspökséget az Osnabrücker Püspökséggel akarta az Angliai Király fel tserélni, de meg nem nyerhette.

A' Brandenburgiai Völ. Fejedelemségből Julius 21 ik napján. A' már régtől fogva Berlinben, és annak környékén cantonirozott Prussziai hadi seregek. tegnap el marsiroztak oda, a' hova voltak rendeltetve, — Generál Gr. *Schulenburg* is el ment. — A' Müntseri Püspökségnek két harmad része a' Berlini Kir. udvarnak, egy harmad része pedig a' Batava Republikának esett. — Müntser varosa is Prussziahoz fog ezután tartozni. — Az oda való lakosok erőss, terenyes talpas és szorgalmatos emberek, a' kiknek mindazáltal ekkorig a' pénz keresésre kevés alkalmatosságok lehetett. — A' Prussziai Fels. Király, a' Bécsi Csász. Kir. udvart meg kérte, hogy a' General *Erbach* Regementjének Erfurtban, őrizetben fekvő batallionját onnan húzza vissza. A' mióta ez a' város, és ennek 73 helységből álló vidékje, 1665 ik eszt. a' Moguntziai Ersekég birtoka alá esett, azóta, az akkor történt zenebona miatt, Erfurtban, mindenkor egy Csász. Kir. batallion feküdt őrizetben.

A' Prussziai Királyi Statufokban közönséges parantsolat adatott ki az eránt, hogy a' posta szekér előtt, ha ez a' sipját meg fujja, minden, minden személy választás nélkül az útból térjen ki. — Történt, hogy a' midőn a' Király *Memelbe* utazott volna, egy posta szekérrel öszve akadt, kit látván a' Conductor, az utból ki tért. Azonnal a' király maga kotsliját meg álli-

tatta, a' Conductort magához hivatta, 's jő meg pirogatta, hogy a' posta lizeke ekre nézve ki adott Kir. parantsolatot hé nem tellyesítette. — En ezt, felele a' Conductor, a' Felséged éánt való tiszteletemből miveltem. *Annál rozsatbúl esett, mondá neki a Király, mivel minden Fejedelem köteles a' maga alatt a valóinak jó példával elő m. nni.*

Frankfurtból Julius 27-ik napján. A' mi városunk, miat a' mely a' leg nagyobb Szabad Imperialis városok közzé tartozik, a' maga előbbi Constitútiója mellett ezután is meg fog maradni, 's nem adatik a' Compensatio masszajához. — A' H. Szen-Darmstadt Landgróf, a' Fr. Kormányfzékkel különös alliantziára lépven, a' Rénus jobb partján el vesztett jószágai helyett, gazdag kitétolást fog nyerni. — Övé lesznek azok a' Bergstrázi gazdag uradalmak, a' mellyek ekkorig a' Moguntziai Vál. Fejedelemséghez tartoztak, a' Vormátziai Pü. pökseggnek Rénuson innen fekvő részével és egy nagy darab tartománnyal együtt a' Vesztfáliáé. Kerü e-bez; de úgy hogy a' Bádeni Marchionatus salutaros uradalmait ő is tartozik, a' Bádeni Marchionak által engedni. — Ez a' Marchio (az uralkodó Orsz. Császárénak nagy atya) a' Palatinatának Neckár folyóvize körül fekvő részét, a' Darmstadt új birtokoknak határjaig, kivévén annak napkeleti részét, nyéri el. — E' mellett a' Spyeri, Straizburgi, 's Bázeli Püspökségeknek és néhány Abbatáknak Rénus jobb partyan fekvő részei nem különbben a' Constantiai Pü. pökség, és a' Reichenau és Ochingeni Abbatia is neki adanak, és ő maga Vál. Fejedelemségre emeltetik. — A' Nasszau hercegi háznak, a' Nasszau-Orániai Fejedelemnek adatandó Felső Svéviai és Vesztfáliai tartományokat ide nem tévén, a' Moguntziai Vál. Fejedelemségnek Ménus és Lahn folyóvizek mellett fekvő örökségei, és néhány Sz. Imperialis városok rendelkeztek. — A' Bergi her-

czefégnek jövendőbéli sorfáról még eddig semmi bizonyos nem tudunk.

Jegyzés. A' Német országi dolgoknak előadásában azért voltunk illy hosszások, mivel legfigyelmetesebb e' tárgyra most Európa.

Frantzia Respublika.

Polgár *Lalande*, Parisi igen híres Aft onomus, egy Nationale Institutum gyűlésében el olvasott munkatskájában azt proiectálta, hogy az az új planéta, melyet Brémai Doktor *Olbers* úr talált fel nem régiben, ne *Pallásnak*, hanem a' feltaláló nevééről *Olbersnek* neveztesse.

Párisból, Julius 22 ik napján. A' Bertini Kir. udvar és Frantzia Kormányzék közi Junius 4 ik napján kötött alliantziának igen nevezetes cikkelye az, mellyben mind a' két szövetségre lépett rész egymásnak mostani új keresményeit garantirozta. A' Német Országi *compensation* részve szerzett egyességnek utolsó cikkelye ebbö áll, hogy az, 40 napok el forgása alatt ratificáltak. — Ugyan ezen egyességnek alkalmatosságával a' Német Országi változásoknak állandóságát is garantirozták a' Pétersburgi, 's a' Berlii Udvarok, és a' Fr. Kormányzék.

IV-ik *Károly* Római Császár uralkodásától fogva, az ő 1356-ik esztendőben költ aranyos Bullája, és az 1648-ik esztendőben szerzett *Velfi*-fáliai békeség voltak a' Német Birodalomnak fundamentomos törvényei. Most azt hirdetik a' múlt Juliusi Párisi közönséges újság levelek, hogy ennek a' Birodalomnak számára a' Berlii Kir. udvar, és Fr. Kormányzék közt kötet szövetségnek alkalmatosságával, új *Constitutio* készített, és a' Pétersburgi Császári udvar által is helybe hagyott volna. — Ezen köz hírnek valóságát, vagy valóságtalanságát a' következő idő fogja ki nyilatkoztatni.

Párisból Július 22 ik napján. Azon idő pontjában, a' mellyben az Izraél maradéki aránt más Országokban keresztényi töredelimmél visseltetnek, és a' Frantia, 's Batava Republikákban, polgári jussal is meg ajándékoztatnak, Spanyol Országban olly Királyi parantsolatot vett irántok a' Szent Inquisitio, hogy szunyad hatatlan szemekkel vigyazzon reájok; e' mellett az a' 1784:ik esztendőben költ Királyi parantsolat is meg újította, mellyhez képeit semmi idegen Országbeli könyveket, akár kézzel írottak, akár nyomtatottak légyenek azok, a' Szent Inquisitiónak világos engedelme nélkül oda bé vinni 's el adni nem szabad.

Párisból Július 24:ik napján. A' második Fr. Conzul polgar *Cambaceres*, a' Tribunatusnak, és Status tanátsnak egy részével egy polgári törvény könyv készítésében foglalatoskodik, a' mellynek egy esztendő el forgása alatt el kell készülni. — Az egyházi dolgokat kormányozó Fr. Minister polgár *Portalis* polgar *Pfeffelt* Protestáns vallású Kolmári lakost vette segítségül a' Protestans egyházi dolgoknak helyyesen leendő kormányozása végett. Ezt a' *Pfeffelt*, a' ki másfél esztendőtől fogva Párisban tartózkodik, maga az első Conzul is nagyon betűlli szép talentomaiért. — A' Párisi B. Sz. Mária nevérol nevezett fő templomnál lévő Káptalanbeli Papok mindnyájan udvarlására mentek a' Fő Conzulnak, 's közönték erántok mutatott kegyességét. Ó (tudni illik a' Fő Conzul) ellenben a' szép egygyességre, felebaráti szetetre, és a' moralis tudománynak, 's okos vallásbeli esmeretnek hirdetésére, és terjesztésére intette őket.

Párisból Július 25:ik napján. Ennekelőtte való esztendőben a' Julius 14:ik napjának meg inneplése mindenkor sok milliómába került a' Fr. Republikának. Conzul *Bonaparte*, a' ki a'

pénzel élni jobban tud, és a' ká az illy költséges innepeket a' Republikának mozdíthatatlan fundamentomra lett építtetése után szükségesnek nem tartya, parantsolatot adott ki az iránt, hogy azon nap olly kevés költséggel innepeltessen meg, a' mint tsak lehet.

Olasz Ország.

Cardinal Spina, választatott Genuai új Ersek, a' mint a' 17-ik Juliusi Római levelekből olvastuk, azon hólnapnak 12-ikén indúlt onnan el, a' hová Florentzián kereftül fog utazni. — Az Algirai tengeri haramják már 17 hajót rablottak el a' Közép tengeren, mellyek Nápolyi, Római és Genuai hajók voltak. — A' Civita-Vechiai kikötő belyben ellenek ki készített két gályának lehetetlen az Afrikai zsákmányozó hajókon erőt venni.

Genuából, Jul. 17-ikén. Innen sok urnák, emlékeztető oszlopok, mesterf. gessen készült virágok, és egyéb betses házi bútorok küldetnek Barcellonába, a' hol a' régi kir. palota, az oda menendő Kir. familiának el fogadására szépen ki tfinoffitatik. A' Spanyol Király, Királyné, és a' Nápolyi Korona herczegnek mátkája, a' velek lévő udvari tisztekkel együtt, Augustus 12-ik napján indúlnak el Madritből, 9 napig múlatnak Saragossában, és 11-ik Septemberben érnek Barcellonába.

A' Liguriai Respublika Constitutiójának még hátra lévő része.

III. Rész. A' közönséges intézetekről.

12. Tzik. A' Statusnak vallása, a' Catholica, Apostoli, 's Római vallás lészén. Azokat a' birtokokat, a' mellyek most, az Érseklégekhez, Püspöklégekhez, Káptalanokhoz, Seminariumok-

hoz, Parochiákhoz, és Vicariatusokhoz tartoznak, eladni nem lehet. Ez a principium annak a törvénynek fundamentoma, a' melly az isteni tiszteletet tárgyazza.

13. Tz. A' Liguriai nép betsülly és védelmezi a' kereskedést. *Genua* varossában egy hajó építésre való magazinum építetik fel, és a' Liguriai Respublika, leg alább két 74 ágyus hajóból, 2 fregathból, és 4 korvettéből álló tengeri erőt fog tartani. A' tengeri készületekre való költségre emendónként 3 millió liver adattassék. A' hajós legények közt közönséges classificatio legyen, az ezen cikkelybe b' foglaltatott rendelések, a' tengeri szolgákia, és kereskedésre szolgáló törvényeknek lészen a fundamentoma.

14. Tz. A' Respublikának közönséges jövedelme a' törvény által meg határozott adókból fog folyni. Az ebből származott jövedelemnek 9 millió livernél fellyebb kell menni. A' mennyire csak lehet, az arra vigyázzon a' Kormányfők, hogy a' S' átus fundált adósságának interesse mindenkor minden ki fizetődjék.

15. Tz. A' Polgári Szabadtságot ez a' constitutio védelmezi, és hagyja helybe.

16. Tz. Egy Nationale Institutumot állitson fel a' Respublika; ennek alkotmányát, és kötelességeit, külföldös törvény által határozza meg.

17. Tz. Azoknak keresményeikért, a' kik a' nemzet által el adatott nemzeti jószágokat vettek magoknak, mindeukor felelni fog a' Constitutio.

18. Tz. A' jelenvaló Constitutióban ki jelentett organica törvényeket a' Senatus készittse ki, és egy elzrendő el folyása alatt mindenütt tetesse közönségesfé.

19. Tz. A' Respublika kormányozására most elsőben következő személyek neveztetek ki, u. m. Dogének polgár *Cattaneo Jósef Ferencz*; Senatoroknak: *Alvigni, Assereto, Balbi, Cambia-*

sia Dominik, Celesia Péter Pál, Corvetto, Dagnino, d'Asie, de la Rue, de Marini du Razzo, Ferreri, Fravega, Gandolfo, Langlade, Lupi, Maghella Maglione, Massone, Montaldo, Morchio, Paretto, Piagio, Remedii, Riccardi, Rossi, Serra, Spinola, Taddei. — — Bonaparte Fő Consul, Talleyrand külfő dolgokra ügyelő Minister.

Nagy Britannia.

Londonból, Juliusnak 15 ik napján. A' Portici Muzeuumban 1800 darab olyan régi írott könyvei vannak a' Nápolyi Királynak, mellyek a' Krisztus születése után 70 esztendőkkel a' földbe sülylyett *Herkulanum* városa kő omladványai közt találtattak. Nem régiben az Angliai koronának örököse a' Wallisi herczeg, egyet a' maga Bibliothekariusza közzül, u. m. *Heiter Urat* oda küldötte olly véggel, hogy a' Nápolyi Király engedelméből, azon kézzel írott könyvek közzül a' legnevezetesebbeket másoltassa le. Ez a' tudós Britus most 9 sed magával foglalatoskodik a' rá bizott dologban, a' melly igen súlyosan foly, és mivel azon régi írásokat a' leg kisebb lehellet is porrá változtathatná, felette szoros vigyázatot kíván.

Sheridán el tökéllette azt magában, hogy mi helyt a' Parlamentum gyüllései el kezdődnek, *Lord Wellesleyt*, a' Napkeleti Indiában lévő Anglus tartományoknak Generál kormányozóját, a' ki az Arcoti Nábobot egész birodalmától megfosztotta, el fogja vádolni. Valójában nagy oka van arra *Lord Wellesleynek*, hogy előre maga mentségére készüljön, azért leg inkább, mivel *Ad-dington* Minister is úgy nézi ezen lépéseit, mint a' leg nagyobb erőszak tételt.

Két meg jobbhithatatlan gonosztévökkel megterhelt, és *Botanybayba* indúlt Anglus hajók érkeztek a' Jó Reménylég fokához. Ezek a' gonosk

tévők az úton a' hajós legényeket, és katonákat meg akarták támadni, és ölni; de ők sem vesztettek, hanem tüzet adván a' gonosz tévőkre, sokakat meg öltek, és meg sebesítettek közülök, a' főbb pártosokat pedig vas lántzokra fűzték.

Fox Ur, a' kit London városának *Westminster* nevezetű külső városa újobban maga képviselőjének választott, Julius 15-ikén a' *Coventgarden* nevű vendégházban adott vendégségben meg jelenvön, gyökeres oráziót mondott, mellyben magát arra kötelezte, hogy ő a' nemzet szabadfágának, és jussainak védelmezésében soha meg nem fog fáradni. Oda nagy számmal gyült kedves baráti sok poharakat üresítettek ki az ő egészségéért.

Londonból, Julius 16-ik napján. Az itt lévő Hollandiai Zsidók, *Gregoire* Fr. Püspöknek, a' ki a' Frantzia Országai és Hollandiai Zsidóknak adott polgári jussnak meg nyeresében nagy eszköz volt, 300 Guinet küldöttek ajándékban.

A' Máltai szigetből, és Egyiptomból mai napiglan sem költöztek ki a' Brittanian hadi seregek. A' Máltai kikötő helyben, a' múlt Majus 26-ik napján, 14 linea Anglus hajók, és 9 fregatok voltak Admirál *Bickerton* fő vezérlése alatt.

Melly nagy kelete légyen Londonban a' *Porter* nevezetű jó fernek, ha egyébbül nem is, legalább meg tettük abból, hogy egy oda való serfőző, maga maradékinak egy millio font sterlinget (10 millió forintot) hagyott halála után.

Batava Respublika.

Hágából, Julius 17-ikén. Valameddig az Amiensü békeségnek tzikelyei bé nem tellyesítődnek, addig a' nálunk lévő Frantzia hadi seregek sem térnek hazájokba vissza. — Ezek a' seregek Julius 14-ik napját meg nem inaeplették másképen, hanem hogy azoknak commandirozó vezér-

jek Generál Victor az itt lévő Fr. Stabalis tiszteknek, 's egyéb tekintetesebb személyeknek számokra gazdag vendégfényt készítetett. — Ugy halljuk, hogy ő a' Lovisiánai szigetnek Kormányozójává tétetett volna, helyette pedig General Macdonald fogna hozzánk jönni.

Mínt hogy a' Berliini kir. udvar, a' Fr. Kormányzókkal, múlt Juliusban kötött alliantziájában, a' mi Respublikánknak máttól való nem függését meg esmérte, és az Orániai hercegi Ház helytartói jussainak garantirozását le tette: rövid idő múlva a' Berliini udvarhoz is követet fog Respublikánk küldeni. —

A' mi közönséges újság leveleink azt hirdetik, hogy a' Prussziái Király és Frantzia Kormányzókkal közt kötött alliansziába a' Pétersburgi Császár udvar is bé lépett volna.

Orosz Birodalom.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pétersburgból, Julius 6-ik napján. A' mi kedves Császárnk, tegnap előtt Pawlovskba, tegnap dél tájba pedig Szerentsesen ide érkezett. — Pawlovskba egy nappal elébb érkezett Ő Császári Fellege, mint sem váratott volna; azért is az uralkodó, és Özvegy Császárné Ő Fellegek, nem mehettek, a' mint fel tették volt, a' Császár eleibe. A' mint minden hiv jobbágyi szivesen kívástak, egész útjában friss és egélléses volt.

Rigán Lieflandiának fő városán való által utazásakor abba a' Cassinóba vezetettvén bé Császár Ő Fellege, a' mellyben ezen nagy vendégnek illendöképen leendő el fogadására a' készületek meg tétettek, tudakozza, mitsoda ház legyen ez a' Cassinó, mellyre azt a' feleletet vévén, hogy ott egyedül a' Nemesség szokott öszve gyülleni, 's magát mulatni, a' Császár így szollott. Éu a' polgárok között is örömeft mulatok, 's avval meg

fordult, a' várba ment, és estére bált adott, a' mellyre, Ő Felsége parantsolatjából, minden tekintetesebb férfiak, és alzonyok, valamint a' Nemesek, úgy a' polgárok közzül is hivatalosok voltak.

Helvétziai Respublika.

Bernből, Julius 21-ik napján. A' mi végre hajtó Tanátsunk következendő értelmű hirdetményt tettetett mostanában közönséggé: „Egész bátorsággal jelentettük, hogy a' nálunk lévő Frantzia truppok innen bizonyosan el fognak költözni. Az erős kormányozásnak, és az állandó Constituziónak, ez a' leg első gyümöltse. Minnyart a' dolgok jó rendbe lét hozatásának kezdetében, a' Fr. első Conzul, a' mi most való nem függesünk eránt való tiszteletének szembe tünő probáját kívánta adni. Annakokáért ezen lépését olly bizodalommal tette a' Fr. Kormány-szék, hogy az idevaló Országlószék a' Helvétziai népnek azon virtusaiban fogja a' maga bátorságát fel találni, a' mellyek annak politica organizatiójára, és a' közönséges tsendeffégnek, s köz boldogságnak állandóságára szükségesek.“

„Arra való nézve tegyétek ezen bizodalomra magatokat érdemesekké. Ilyen módon a' kereskedés és az industria köztetek fel elevenednek, és minden tselédes gazda, este szokott munkájáról honnyába villa menvén, egyedül maga gyermekeit és nem a katonákat találja házában. Minden Helvétus Helvétust fog maga körül szemlélni. — De azokat a' feltételset, a' melyek mellett, a' mástól való nem függesnek meg csesülhetetlen jóvöltát el nyernek, jó megfontoljátok. — Ezekről függ a' ti együlletetek, és egymással való meg bekerültetek. — A' mostanánkunk jelenvaló alkotmányával meg nem állat, az a' a'“

nak fel áldozni szükséges. Minden jelenvaló intézetek ellen tétetendő lépés ellen, elkerülhetetlen, és rettentő büntetés van rendelve. Ezt akarja a' nemzet. — Helvétzia maga belső vilongása által elég fokáig felfeszította a' külső hatalmállagokat, 's elég fokáig ártott magának."

Északi Amerikai Respublika.

E' világnak ezen részében is esmérteffé 'ön már a' tehén bomlóvel való bé óltás. nemcsak, hanem, ott is úgy annyira el terjedt, hogy még a' törzsökös Amérikabéli lakosok is ezen áldott eszköz által kívánják, azon öldöklő him'ő nemétül, a' melly az Európaiak által vitetett közikbe, kedves magzatjaikat meg óltalmazni. A' Congressus Előülőjének ez iránt tett rendelkezései igen böltsék és követésre méltók.

A' *Washington* nevérol neveztetett új városban össze gyült Congressus, néhány hetektől fogva tartott üléseiben sok olly végzéseket hozott, a' mellyek azon Respublika Finántziójának meg jobbitására czéloznak. Mintegy két ezer szükségtelen hivatalokat töröltt el, a' melly által 100 ezer tallérnál többet nyer a' Respublika; az eddig Portugalliában és Hollandiában tartott követségi hivatalok is, mellyek 27 ezer tallérba kerültek esztendőnként, szükségtelemeknek találtatván el töröltettek. — Ellentén azon Respublikának tengeri erejét, erős fundamentomra akarja a' Congressus állítani. — Néhai *Washingtonnak* özvegye a' múlt Majusban meg halálozván, az egész Amériikai Respublika önként gyász ruhába öltözött.

Tudósítás.

Oeconomizæ Director Kis - Szántói Pethe Fe-

rentz Urnak *Pallérozott Mezei Gazdaság* nevezetű munkája 3 darabban, rendkívül nagy 8vo formában nyomtattatik Sopronban *Siesz* Úr Könyvnyomtató által olyan szépen, hogy sem betű, sem papiros olyan szép, és mondhattjuk, olyan drága, nem csak Magyar, hanem más nyelven írt munkára is ekkoráig talán nem fordítottott. **Hogy** ezen munka' nyomtatásának a' kezdete igen nehezen megyen, jól képzelheti kiki, esmérvén a' mostani drága környüállásokat. Mindazáltal egész bizodalommal lehetnek az előre fizető Urak, hogy kevés idő múlva, mely annak idejében hírekkel fog lenni, egy igen szép és igen hasznos Mezei Gazdaságbéli Munkára fognak siert tenni. és többet fognak kapni mint a' mennyi ígértetett.

A' ki ezen Munka' szerzőjével *T. t. Pethe Ferenoz* Úrral kíván, vagy szükségos, vagy barátságos levelzésbe erezkedni; küldheti levelét *Ik. Berénybe per Körmend*, ha a' Duna és Balaton között küldi fel; *per Eszék* pedig, ha a' Balaton és Dráva között küldi. Library Cluj

Harmadkori Hírads.

Tekint. Békés Vármegyében fekvő *Füzes Gyarmath* nevezetű népes helységet, a' múlt Aprilisnek 3. ik napján költ privilegiuma által, a' Mezős Városok rendibe emelni, 's annak esztendőnként négy Országos vásárt engedni méltoztatott Fels. Urunk, a' mellyek mindenkor Sz. József napját, Úrnapját, Apostolok ofzlását, és Sz. Gál napját meg előző tsötörtökön fognak tartatni. Melly szerént az első vásár a' jövő Octobernek 14. ik napján esendő Sz. Gál napját meg előző Tsötörtökön fog kezdődni. — Melly azért tétetik közönségessé, hogy kiki, a' kinek azon vásárokat meg látogatni kedve leszen, magát mihez tartani tudhassa.

D. D. S.